

До реєстр. № 0376
від 28.05.2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Відповідно до статті 197 Регламенту Верховної Ради України Комітет розглянув внесений Президентом України проєкт Закону «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України) (р. № 0376 від 28.05.2026).

Згідно з пояснювальною запискою проєкт Закону розроблений з метою ратифікації міжнародних договорів України щодо створення правової рамки для залучення коштів у межах загальної суми до 90 млрд євро, в тому числі в рамках макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України.

Угодою про Позику, визначено детальні технічні, фінансові та процедурні аспекти залучення коштів у межах загальної суми до 90 млрд євро, їх розподіл на бюджетну та оборонну складові, а також механізм погашення позики (виключно за рахунок репарацій від російської федерації).

Меморандумом про взаєморозуміння, визначаються загальні аспекти отримання частини бюджетної підтримки, зокрема строки, сума, мета допомоги, а також умови щодо впровадження заходів політики за такими трьома компонентами, як мобілізація внутрішніх доходів, сталість та ефективність державних витрат та системи управління державними фінансами.

Реалізація Угоди про Позику та Меморандуму про взаєморозуміння, здійснюватиметься в межах коштів, передбачених заінтересованим органом у Державному бюджеті України на відповідний рік.

Набуття чинності Угодою про Позику і Меморандумом про взаєморозуміння після їх ратифікації дозволить Україні у 2026–2027 роках залучити від Європейського Союзу до 90 млрд євро фінансового ресурсу для підтримки державного бюджету та зміцнення оборонного потенціалу.

На 2026 рік загальний обсяг підтримки у розмірі до 45 млрд євро, що розподіляється на два ключові компоненти: оборонна частина (до 28,3 млрд євро) – спрямовується на закупівлю озброєння та посилення оборонно-промислового потенціалу; бюджетна частина (16,7 млрд євро) – спрямовується на забезпечення

макрофінансової стабільності та покриття дефіциту державного бюджету. Водночас рівномірний розподіл фінансування бюджетної частини здійснюється через два інструменти: до 8,35 млрд євро надається безпосередньо як макрофінансова допомога (що є предметом Меморандуму про взаєморозуміння) та до 8,35 млрд євро – додатково через механізм Ukraine Facility.

За умовами Меморандуму про взаєморозуміння допомога виплачується трьома грантами, орієнтовна вартість траншів становить 3,2 мільярда євро для першого траншу, 3,7 мільярда євро для другого траншу та 1,45 мільярда євро для третього траншу.

Умовами політики для першого траншу є: подання до Верховної Ради України законопроектів щодо скасування звільнення від оподаткування міжнародних посилок, щодо запровадження оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи, ухвалення закону про продовження на 3 роки дії військового збору на рівні 5 відсотків, прийняття Кабінетом Міністрів постанови Уряду «Про затвердження Порядку розроблення, моніторингу та оцінки результатів реалізації стратегій, які є основою для формування пропозицій щодо публічних інвестицій» разом із відповідним планом дій, що встановлює політичну основу для розробки секторальних стратегій державних інвестицій для врахування циклу РІМ на 2027-2028 роки, прийняття оновленої Стратегії управління державними фінансами (УДФ), подання до Кабінету Міністрів новий Митного кодексу України, який сприятиме узгодженню митного законодавства з Митним кодексом ЄС та призначення нового постійного голови Державної митної служби.

За умовами політики для другого траншу необхідно: подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавства, спрямованих на узгодження системи корпоративного оподаткування України з Статтею 4 Директиви ЄС щодо боротьби з ухиленням від сплати податків, прийняття Радою законодавчих змін щодо запровадження оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи, прийняття Верховною Радою України закону щодо скасування звільнення від оподаткування міжнародних посилок, за винятком товарів, призначених для цілей безпеки та оборони, прийняття Верховною Радою України законодавства, що встановлює систему оцінки майна, що визначає інституційні ролі та обов'язки щодо оцінки майна, зміцнює механізми сертифікації та професійної підзвітності професійних оцінювачів, встановлює гармонізовані правила та процедури використання оцінок у ключових державних функціях, передбачає створення та функціонування державних реєстрів, пов'язаних з оцінкою, та встановлює перехідні положення для імплементації, прийняття Державною податковою службою дорожньої карти щодо покращення управління дотриманням вимог щодо ПДВ, в якій визначено ключові ризики дотримання вимог, пріоритети реформ та терміни впровадження, прийняття Державною податковою службою плану покращення дотримання податкового законодавства, що виявляє ключові прогалини у дотриманні податкового законодавства та передбачає заходи щодо їх усунення протягом наступного року, прийняття вторинного законодавства або методологічних рекомендацій, що уточнюють визначення інвестицій, що підпадають під дію системи управління державними інвестиціями, прийняття Кабінетом Міністрів Концепції єдиної

інформаційної екосистеми управління публічними інвестиціями, прийняття Бюджетної декларації на 2027-2029 роки, прийняття рішення Кабінету Міністрів щодо визначення сфер, цілей та строків проведення оглядів витрат державного бюджету у 2026 році, прийняття Міністерством фінансів оновленого Плану цифрового розвитку Державної митної служби України до 2030 року, затвердження Верховною Радою України призначення трьох відсутніх експертів до складу комісії з відбору членів правління Рахункової палати України.

За умовами політики для третього траншу необхідно: подати до Верховної Ради України пропозицію щодо закону, що запроваджує заходи щодо реформування пільгового податкового режиму, що забезпечить додаткові надходження щонайменше 70 млрд гривень на рік, прийняття Верховною Радою України закону про спрощення адміністрування ПДВ для фізичних осіб-підприємців, прийняття Верховною Радою України змін до законодавства, спрямованих на узгодження системи корпоративного оподаткування України у відповідність до Статті 4 Директиви ЄС про боротьбу з ухиленням від сплати податків, подання до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавства, спрямованих на узгодження системи оподаткування підприємств України з Директивою ЄС про боротьбу з ухиленням від сплати податків, подання у співпраці зі Світовим банком, МВФ та службами Комісії звіт із довгостроковими прогнозами витрат на пенсійне забезпечення на основі чинної системи та параметрів запланованої пенсійної реформи, подання до Верховної Ради України проекту Державного бюджету України на 2027 рік, розроблення нової Стратегії публічних закупівель (2027-2030), підготовка концептуальної записки щодо закону про оборонні закупівлі, підготовка Державною аудиторською службою пропозиції щодо чіткого організаційного та управлінського розмежування між функціями інспекції та аудиту в структурі Державної аудиторської служби, створення 10 нових аудиторських комітетів відповідно до вимог законодавства у таких ключових розпорядниках бюджетних коштів, а також прийняття Міністерством фінансів переглянутого національного стандарту внутрішнього аудиту, прийняття Верховною Радою України нового Митного кодексу України відповідно до Митного кодексу ЄС.

Підставою для отримання допомоги є Регламент (ЄС) № 2026/467 від 24.02.2026, який запроваджує посилену співпрацю щодо започаткування Позики на підтримку України на 2026–2027 роки на загальну суму до 90 млрд євро. У межах цього інструменту Імплементативним рішенням Ради (ЄС) № 2026/919 від 23.04.2026 про схвалення допомоги Україні у впровадженні Стратегії фінансування України було позитивно оцінено Стратегію фінансування України на 2026 рік, а також визначено загальний обсяг підтримки на 2026 рік у розмірі до 45 млрд євро (обсяг підтримки на 2027 рік буде визначено окремим Імплементативним рішенням Ради).

Фінансовий механізм інструменту Позики на підтримку України базується на залученні Європейською Комісією ресурсів на міжнародних ринках капіталу. Використання найвищого кредитного рейтингу Європейського Союзу (AAA) дозволяє забезпечити залучення фінансового ресурсу на максимально сприятливих умовах. Водночас витрати на обслуговування цих запозичень (відсотки) повністю покриваються за рахунок бюджету ЄС, а погашення основної суми кредиту здійснюватиметься Україною після отримання репарацій від російської федерації. До

отримання таких репарацій передбачено, що обслуговування залученого ресурсу буде здійснюватися за рахунок коштів ЄС. Позичальник також зобов'язаний забезпечити дотримання вимог ЄС щодо запобігання шахрайству, запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів, належного фінансового контролю та аудиту.

Набрання чинності Угоди про Позику та Меморандумом про взаєморозуміння після їх ратифікації дозволить Україні залучити у 2026–2027 роках фінансові ресурси Європейського Союзу у сумі до 90 млрд євро, що матиме суттєвий позитивний вплив на зміцнення держави у сфері оборони та безпеки та у сфері управління державними фінансами.

За результатами розгляду на своєму засіданні 28 травня 2026 року проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України)» (р. № 0376 від 28.05.2026), після всебічного обговорення питання, Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу ухвалив рішення внести проект Закону на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати прийняти його **за основу і в цілому**.

Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Міністра фінансів України С. Марченко, співдоповідачем – голову Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу І. Климпуш-Цинцадзе.

Голова Комітету

РАДА

РАДА

І. О. КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ

РАДА

РАДА

РАДА

РАДА

РАДА

РАДА

РАДА

